

ZARZĄDZENIE

Nr 45/2011

Rektora

Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie

z dnia 8 listopada 2011 r.

w sprawie organizacji i zasad prowadzenia gospodarki finansowej Uniwersytetu

Na podstawie art. 66 ust. 2 pkt 1 i 4 oraz art. 100 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.) – zwanej dalej „Ustawą”, a także art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz § 53 i § 93 – 94 Statutu UMCS uchwalonego w dniu 14 czerwca 2006 r. oraz w związku z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. *w sprawie zakresu i trybu realizacji programu naprawczego prowadzącego do uzyskania równowagi finansowej uczelni publicznej*,

zarządzam:

Rozdział 1 **Przepisy ogólne**

§ 1

1. Zarządzenie określa szczegółową organizację i zasady prowadzenia gospodarki finansowej Uniwersytetu i jego jednostek organizacyjnych oraz zakres uprawnień i obowiązków dysponentów środków.
2. Ilekroć w zarządzeniu mowa jest o:
  - 1) dotacji na działalność dydaktyczną – rozumie się przez to dotację, o której mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1 Ustawy;
  - 2) dotacji na badania – rozumie się przez to środki przewidziane w budżecie państwa na naukę, uzyskane na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. *o zasadach finansowania nauki* (Dz. U. Nr 96, poz. 615 z późn. zm.);
  - 3) dotacji celowej – rozumie się przez to środki przyznane z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub przez inne podmioty, które mogą być wydatkowane zgodnie z obowiązującą podstawą prawną, bądź na warunkach

określonych przez udzielającego dotacji – środki z dotacji celowych przeznaczone mogą być jedynie na sfinansowanie zadań w nich wskazanych.

§ 2

1. Gospodarkę finansową Uniwersytetu i jego jednostek regulują w szczególności zasady określone w Ustawie oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2006 r. *w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej uczelni publicznych* (Dz. U. Nr 246 poz. 1796), a także ustawie z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).
2. Dysponenci środków mają obowiązek prowadzenia, w zakresie udzielonego pełnomocnictwa, gospodarki finansowej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) i ponoszą, w zakresie wynikającym z przepisów prawa, odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansowej na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych* (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – *Kodeks pracy* (tekst jednolity Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

§ 3

1. Na Uniwersytecie obowiązuje zasada zdecentralizowanego zarządzania finansami polegająca na podziale środków finansowych na:
  - 1) środki związane z funkcjonowaniem Uczelni jako całości, stanowiące fundusz centralny będący w dyspozycji Rektora, którego środki mogą być podzielone na:
    - a) znajdujące się w dyspozycji Rektora, w tym na nagrody finansowane z funduszy nagród tworzonych i wykorzystywanych na zasadach określonych w odrębnych przepisach, w szczególności na podstawie Ustawy,
    - b) przekazane do dyspozycji prorektorom na realizację inicjatyw strategicznych leżących w zakresie ich kompetencji,
    - c) przekazane do dyspozycji Kanclerzowi oraz jego zastępcom na pokrycie kosztów funkcjonowania administracji i obsługi centralnej;
  - 2) przekazane do dyspozycji dziekanom;
  - 3) przekazane do dyspozycji kierownikom jednostek ogólnouczelnianych;
  - 4) przekazane do dyspozycji kierownikom projektów badawczych krajowych i zagranicznych;
  - 5) przekazane do dyspozycji uczelnianym zarządom samorządu studentów i samorządu doktorantów.
2. Środki znajdujące się w dyspozycji Rektora przeznaczone są na finansowanie w szczególności:
  - 1) działalności inwestycyjnej;
  - 2) centralnie prowadzonych remontów budynków i budowli;
  - 3) współpracy Uczelni z zagranicą z wyłączeniem bezpośredniej współpracy wydziałów;
  - 4) wydawnictw ogólnouczelnianych.
3. Rektor dysponuje ponadto:
  - 1) zakładowym funduszem świadczeń socjalnych;
  - 2) uczelnianym funduszem nagród;
  - 3) własnym funduszem stypendialnym;
  - 4) funduszem pomocy materialnej dla studentów i doktorantów.
4. Środki przekazane do dyspozycji dziekanom oraz kierownikom jednostek ogólnouczelnianych przeznaczone są na finansowanie:

- 1) działalności dydaktycznej;
  - 2) działalności naukowej;
  - 3) zakupów środków trwałych;
  - 4) remontów obiektów wydziałowych i konserwacji wyposażenia.
5. Środki przekazane do dyspozycji kierownikom projektów badawczych przeznaczone są na finansowanie badań określonych w tych projektach.
  6. Środki przekazane do dyspozycji uczelnianym zarządom samorządu studentów i samorządu doktorantów przeznaczone są na finansowanie kosztów działalności kulturalnej, naukowej i organizacyjnej studentów i doktorantów.

§ 4

1. Dysponenci środków, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2-4 posiadają pełnomocnictwa do zaciągania zobowiązań w zakresie przydzielonych im środków.
2. Dysponenci środków, o których mowa w § 3 ust. 1 są odpowiedzialni za merytoryczną rzetelność dokonywanych operacji gospodarczych i finansowych, przy zachowaniu obowiązujących w tym zakresie przepisów.
3. Za merytoryczną rzetelność operacji gospodarczych dotyczących rzeczywistej realizacji planów przygotowywanych centralnie, odpowiedzialność ponoszą działy merytoryczne sporządzające te plany.
4. Wszelkie operacje gospodarcze i finansowe, przeprowadzane ze środków finansowych Uniwersytetu, kontroluje Kwestor w ramach posiadanych przez niego kompetencji.
5. Dysponent ma pełny dostęp do informacji o wykorzystaniu środków ujętych w planie rzeczowo-finansowym danej jednostki organizacyjnej w oparciu o informatyczny zintegrowany system zarządzania Uczelnią.

§ 5

1. Pełnomocnictw, o których mowa w § 4 ust. 1 udziela Rektor w formie pisemnej.
2. Dysponent środków przyjmując pełnomocnictwo potwierdza jego przyjęcie.
3. Dział Organizacyjno-Prawny prowadzi centralny rejestr udzielonych pełnomocnictw.

Rozdział 2

Finansowanie pomocy materialnej dla studentów i doktorantów

§ 6

1. Pomoc materialna dla studentów i doktorantów finansowana jest z funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, o którym mowa w art. 103 Ustawy.
2. Na przychody funduszu składają się:
  - 1) dotacja z budżetu państwa na bezzwrotną pomoc materialną dla studentów i doktorantów, o której mowa w art. 94 ust. 1 pkt 7 Ustawy – z wyłączeniem środków na stypendia ministra;
  - 2) przychody z usług świadczonych przez domy studenckie, w tym opłat za korzystanie z domów studenckich oraz z najmu znajdujących się tam lokali i powierzchni;
  - 3) odsetki od środków funduszu zgromadzonych na rachunku bankowym.
3. Pomoc materialna finansowana jest do wysokości środków zgromadzonych w funduszu.
4. Dysponentem funduszu jest Rektor, który w porozumieniu z właściwymi organami samorządu studenckiego i samorządu doktorantów dokonuje podziału dotacji na pomoc materialną, o której mowa w ust. 2 pkt 1.

§ 7

1. Ze środków funduszu, o których mowa w § 6 ust. 2 pkt 1 pokrywa się wypłaty świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów.
2. Ze środków funduszu, o których mowa w § 6 ust. 2 pkt 2 pokrywa się koszty utrzymania i funkcjonowania domów studenckich, w tym koszty wynagrodzeń zatrudnionych tam pracowników, remontów oraz modernizacji; nadwyżka przychodów nad kosztami domów studenckich może być przeznaczona na sfinansowanie świadczeń pomocy materialnej; nadwyżka kosztów nad przychodami pokrywana jest z przyszłych przychodów domów studenckich.
3. Część środków z dotacji, o której mowa w § 6 ust. 2 pkt 1 może zostać przeznaczona, w uzgodnieniu z właściwymi organami samorządu studenckiego i samorządu doktorantów, na pokrycie kosztów remontów domów studenckich.
4. Fundusz w wysokości 0,2 % dotacji, o której mowa w § 6 ust. 2 pkt 1 przeznaczony jest na pokrycie kosztów realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem stypendiów i zapomóg dla studentów i doktorantów.
5. Fundusz, o którym w § 6 ust. 2 pkt 2 jest obciążony narzutem kosztów ogólnouczelnianych, liczonym do całkowitych kosztów związanych z działalnością domów studenckich. Wysokość narzutu ustala Rektor.

§ 8

1. Właściwy dział merytoryczny Uniwersytetu przygotowuje plan rzeczowo-finansowy domów studenckich, przepisy § 33-36 niniejszego zarządzenia stosuje się odpowiednio, załącznikami do planu są: plan remontów, zakupów wyposażenia i środków trwałych.
2. Plan funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów przygotowuje właściwy dział merytoryczny Uniwersytetu; w planie uwzględnia się źródła przychodów funduszu wraz z kosztami z nich finansowanymi.

Rozdział 3 **Finansowanie działalności inwestycyjnej**

§ 9

1. Inwestycje budowlane finansowane są:
  - 1) z dotacji celowych;
  - 2) ze środków własnych;
  - 3) ze środków Unii Europejskiej;
  - 4) z innych środków, w tym kredytów.
2. Uniwersytet może prowadzić inwestycje wspólnie z innymi podmiotami, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
3. Realizacja inwestycji budowlanych następuje na podstawie planu inwestycyjnego opracowanego przez właściwy dział merytoryczny Uniwersytetu, zatwierdzonego przez Rektora. Plan inwestycyjny stanowi załącznik do planu rzeczowo-finansowego.
4. Dysponentem środków przeznaczonych na inwestycje budowlane jest Rektor, Kanclerz oraz jego zastępcy na podstawie udzielonych pełnomocnictw.

§ 10

1. Centralne zakupy inwestycyjne finansowane są ze środków:
  - 1) funduszu centralnego;
  - 2) dotacji celowych.

2. Finansowanie zakupów następuje na podstawie planu inwestycyjnego opracowanego przez właściwy dział merytoryczny Uniwersytetu, zatwierdzonego przez Rektora. Plan inwestycyjny stanowi załącznik do planu rzeczowo-finansowego.
3. Dysponentem środków przeznaczonych na centralne zakupy inwestycyjne jest Rektor.

Rozdział 4

Finansowanie remontów budynków i budowli

§ 11

1. Remonty obiektów budowlanych finansowane są z:
  - 1) dotacji na działalność dydaktyczną;
  - 2) dotacji celowych;
  - 3) środków własnych;
  - 4) środków Unii Europejskiej;
  - 5) innych środków.
2. Realizacja remontów następuje na podstawie sporządzonego przez właściwy dział merytoryczny, w uzgodnieniu z dysponentami środków, planu remontów zatwierdzonego przez Rektora. Plan remontów stanowi załącznik do planu rzeczowo-finansowego.
3. Dysponentem środków na remonty prowadzone przez administrację centralną jest Kanclerz. Na wniosek Kanclerza Rektor może udzielić pełnomocnictwa do dysponowania przydzielonymi Kanclerzowi środkami na remonty jego zastępcom.
4. Dysponentem środków na remonty prowadzone przez wydział lub jednostkę ogólnouczelnianą jest odpowiednio dziekan lub kierownik jednostki.

Rozdział 5

Finansowanie działalności socjalnej

§ 12

1. Uczelnia prowadzi Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, z którego finansuje się działalność socjalną. Zasady tworzenia i wykorzystania środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych regulują odrębne przepisy.
2. Dysponentem środków, o których mowa w ust. 1 jest Rektor.

§ 13

Uczelnia posiada zakładowe obiekty socjalne, których działalność odnoszona jest w pozostałą działalność operacyjną.

Rozdział 6

Finansowanie współpracy z zagranicą

§ 14

1. Współpraca Uniwersytetu z zagranicą finansowana jest:
  - 1) w części dotyczącej współpracy z zagranicą wydziałów, ze środków tych jednostek, w szczególności odpowiednio z:
    - a) dotacji na badania,
    - b) dotacji na działalność dydaktyczną,
    - c) dotacji celowych,
    - d) przychodów własnych,
    - e) innych środków celowych ze źródeł zewnętrznych;

- 2) w części obejmującej współpracę organów centralnych oraz jednostek ogólnouczeniowych w szczególności z:
  - a) funduszu centralnego,
  - b) przeznaczonych na ten cel środków znajdujących się w dyspozycji jednostek ogólnouczeniowych.
2. Wysokość środków na finansowanie współpracy z zagranicą wydziału ustala dziekan po zasięgnięciu opinii rady wydziału.

§ 15

Zakres finansowania z funduszu centralnego poszczególnych zadań w ramach współpracy międzynarodowej ustala prorektor właściwy ds. współpracy z zagranicą po zasięgnięciu opinii senackiej komisji właściwej ds. współpracy z zagranicą.

§ 16

1. Dysponentem środków na współpracę z zagranicą wydziału jest dziekan.
2. Dysponentem środków przeznaczonych na finansowanie współpracy, o której mowa w § 14 ust. 1 pkt. 2 organów centralnych i jednostek ogólnouczeniowych jest prorektor właściwy ds. współpracy z zagranicą, działający w zakresie pełnomocnictwa udzielonego przez Rektora.

Rozdział 7 **Finansowanie działalności wydawniczej**

§ 17

1. Publikacje naukowe i dydaktyczne wydział finansuje odpowiednio z:
  - 1) dotacji na badania;
  - 2) przychodów z działalności badawczej;
  - 3) dotacji na działalność dydaktyczną;
  - 4) dotacji celowych;
  - 5) przychodów własnych.
2. Wysokość środków przeznaczonych na finansowanie publikacji naukowych i dydaktycznych wydziału ustala w formie uchwały rada wydziału na wniosek dziekana.
3. Dysponentem środków na działalność wydawniczą wydziału jest dziekan.

§ 18

1. Zakres działalności wydawniczej finansowanej z funduszu centralnego ustala prorektor właściwy ds. Wydawnictwa UMCS po zasięgnięciu opinii Senackiej Komisji Wydawnictw.
2. Dysponentem środków przeznaczonych na pokrycie kosztów publikacji jednostek ogólnouczeniowych jest prorektor właściwy ds. Wydawnictwa UMCS, działający w zakresie pełnomocnictwa udzielonego przez Rektora.
3. Publikacje ogólnouczeniowe są finansowane ze środków znajdujących się w dyspozycji prorektora właściwego ds. Wydawnictwa UMCS.
4. Szczegółowe zasady gospodarki finansowej Wydawnictwa UMCS regulują odrębne przepisy.

Rozdział 8

Fundusz centralny

§ 19

1. Fundusz centralny tworzy się w szczególności z:
  - 1) odpisów z przychodów wydziałów, o których mowa w § 25;
  - 2) dotacji celowych przeznaczonych na zadania finansowane z funduszu centralnego;
  - 3) nadwyżki przychodów nad kosztami jednostek ogólnouczelnianych;
  - 4) przychodów administracji i obsługi centralnej;
  - 5) przychodów ze sprzedaży składników majątku;
  - 6) opłat rekrutacyjnych, według zasad określonych w odrębnym zarządzeniu;
  - 7) odsetek bankowych;
  - 8) innych przychodów, w tym z przychodów finansowych i z pozostałych przychodów operacyjnych.
2. Wysokość odpisów na fundusz centralny jest jednakowa dla wszystkich wydziałów, według następującego podziału:
  - 1) 20% przychodów określonych w § 25 pkt 1 Zarządzenia;
  - 2) 35% przychodów z usług edukacyjnych na studiach niestacjonarnych;
  - 3) 20% przychodów z pozostałych usług edukacyjnych na studiach stacjonarnych;
  - 4) przychody z opłat za studia podyplomowe, rozliczane według kalkulacji; w przypadku braku kalkulacji 20%;
  - 5) 20% opłat za wynajem sal, sprzętu i aparatury wydziału jednostkom pozauniwersyteckim;
  - 6) 20% środków uzyskanych przez wydział z innych źródeł, o których mowa w § 25 pkt 6 Zarządzenia, chyba, że umowy stanowią inaczej.
3. Dysponentem funduszu centralnego jest Rektor oraz działający w zakresie udzielonego pełnomocnictwa prorektorzy i Kanclerz.

§ 20

1. Fundusz centralny przeznacza się na pokrycie kosztów związanych z funkcjonowaniem Uczelni, jako całości, w szczególności na:
  - 1) finansowanie kosztów administracji i obsługi centralnej, w tym wynagrodzeń osobowych i bezosobowych z pochodnymi;
  - 2) wydatki rzeczowe administracji i obsługi centralnej, w tym; amortyzację, koszty energii, materiałów i wyposażenia, usług obcych, łącznie z konserwacją, a także inne niewymienione, związane z funkcjonowaniem Uczelni, jako całości i utrzymaniem obiektów z tym związanym oraz wynikające z przepisów bhp;
  - 3) finansowanie działalności inwestycyjnej;
  - 4) finansowanie remontów prowadzonych przez administrację centralną;
  - 5) finansowanie współpracy z zagranicą organów centralnych i jednostek ogólnouczelnianych;
  - 6) finansowanie działalności wydawniczej jednostek ogólnouczelnianych i administracji centralnej;
  - 7) finansowanie kosztów rekrutacji studentów;
  - 8) finansowanie kosztów funkcjonowania organów centralnych Uniwersytetu;
  - 9) innych kosztów, w tym kosztów finansowych i pozostałych kosztów operacyjnych.
2. Wydzieloną częścią funduszu są budżety jednostek ogólnouczelnianych oraz fundusz spójności, finansowane w szczególności z odpisów, o których mowa w § 19 ust. 1 pkt 1.
3. Plan funduszu centralnego stanowi załącznik do planu rzeczowo-finansowego.

§ 21

1. Gospodarka finansowa administracji i obsługi centralnej prowadzona jest w ramach limitów ustalonych na dany rok w planie rzeczowo-finansowym Uczelni.
2. Dysponentem środków jest Kanclerz, działający w zakresie pełnomocnictwa udzielonego przez Rektora.

§ 22

Rektor na wniosek Kanclerza, może udzielić pełnomocnictwa w zakresie dysponowania przydzielonymi Kanclerzowi środkami jego zastępcom lub kierownikom nadzorowanych przez niego jednostek organizacyjnych.

Rozdział 9 Fundusz spójności

§ 23

1. Fundusz spójności jest wydzieloną częścią funduszu centralnego.
2. Celem funduszu spójności jest zrównoważenie poziomu przychodów i kosztów wydziałów oraz sfinansowanie kosztów zmian organizacyjnych, w tym kadrowych mających na celu racjonalizację kosztów funkcjonowania.
3. Wydział korzystający z funduszu spójności jest zobligowany do przeprowadzenia restrukturyzacji, mającej na celu zrównoważenie poziomu kosztów działalności wydziału z jego przychodami, ujętej w planie rzeczowo-finansowym.
4. Plan restrukturyzacji, o której mowa w ust. 3 stanowi załącznik do prowizorium i planu rzeczowo-finansowego wydziału. Obejmuje on w szczególności opis:
  - 1) działań zmierzających do zwiększenia przychodów wydziału;
  - 2) optymalizacji kosztów rodzajowych w poszczególnych grupach ujętych w planie rzeczowo-finansowym, poprzedzony analizą źródeł i miejsc powstawania kosztów i strat;
  - 3) dostosowania poziomu zatrudnienia i wynagrodzeń w poszczególnych grupach pracowników wydziału do zakresu i skali realizowanych przez niego zadań, z uwzględnieniem:
    - a) zwiększenia zakresu lub skali realizowanych zadań przy zapewnieniu przychodów umożliwiających, co najmniej pokrycie kosztów realizacji tych zadań lub,
    - b) redukcji wynagrodzeń lub zatrudnienia;
  - 4) dostosowanie posiadanego majątku ruchomego i nieruchomego do rodzaju i skali realizowanych zadań oraz uzasadnionego zapotrzebowania wydziału, z uwzględnieniem sposobu rozporządzania niedostatecznie wykorzystanymi składnikami majątku.
5. Dla każdego działania określa się szczegółowy harmonogram wdrażania wraz z terminami realizacji kolejnych etapów oraz ostatecznym terminem zakończenia jego wdrożenia i efektami finansowymi realizacji działania.
6. Harmonogram wdrożenia działań uwzględnia konieczność osiągnięcia efektów planu restrukturyzacji w okresie nie dłuższym niż 3 lata.
7. Dziekan jest odpowiedzialny za realizację planu restrukturyzacji oraz składa sprawozdanie z jego wykonania Rektorowi, co najmniej raz na kwartał.
8. Ocena realności realizacji planu oraz efektywności ekonomicznej dokonywana jest przez Kwestora i Kanclerza. Pozytywnie zaopiniowany plan restrukturyzacji stanowi załącznik do planu rzeczowo-finansowego lub prowizorium budżetowego.

9. Wydział, który nie przedstawi planu restrukturyzacji nie otrzymuje finansowania zadań z funduszu spójności, a dziekanowi zostają cofnięte pełnomocnictwa do dysponowania środkami finansowymi. Decyzję w tej sprawie podejmuje Rektor.
10. W przypadku zaistnienia okoliczności opisanych w ust. 9 Rektor powołuje pełnomocnika zobowiązanego do przeprowadzenia procesu restrukturyzacji upoważnionego do dysponowania środkami finansowymi wydziału.

Rozdział 10

Zasady prowadzenia gospodarki finansowej wydziału

§ 24

Wydział prowadzi samodzielną gospodarkę finansową, której podstawą jest uchwalony co roku przez Senat plan rzeczowo-finansowy i poprzedzające go przewidywania budżetowe.

§ 25

Na przychody wydziału z działalności dydaktycznej składają się w szczególności:

- 1) dotacja budżetowa w wysokości ustalonej zgodnie z algorytmem określonym rozporządzeniem ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego, z zastrzeżeniem § 35 ust. 6 niniejszego zarządzenia;
- 2) 100 % przychodów z usług edukacyjnych na studiach niestacjonarnych;
- 3) 100 % przychodów z pozostałych usług edukacyjnych na studiach stacjonarnych;
- 4) 100 % przychodów z opłat za studia podyplomowe prowadzone przez wydział;
- 5) 100 % opłat za wynajem sal, sprzętu i aparatury wydziału jednostkom pozauniwersyteckim;
- 6) środki uzyskane przez wydział z innych źródeł, w tym przekazane w oparciu o umowy i decyzje dotyczące ich przekazania.

§ 26

1. Wydział przeznacza część swoich przychodów, o których mowa w § 25, na fundusz centralny Uniwersytetu, w tym na pokrycie kosztów funkcjonowania jednostek ogólnouczelnianych oraz fundusz spójności, według zasad opisanych w § 19. Odpisów na fundusz centralny nie dokonuje się z dotacji na badania.
2. Wydział pokrywa koszty działalności dydaktycznej i kształcenia kadr, a w szczególności:
  - 1) wynagrodzenia osobowe i bezosobowe z pochodnymi;
  - 2) stypendia doktorskie oraz doktoranckie;
  - 3) wydatki rzeczowe, w tym, amortyzację, koszty energii, materiałów i wyposażenia, usług obcych, łącznie z konserwacją, remonty, a także inne niewymienione, związane z realizacją procesu dydaktycznego i utrzymaniem obiektów dydaktycznych oraz wynikające z przepisów bhp;
  - 4) koszty staży krajowych, współpracy z zagranicą, określonych form aktywności naukowo-badawczej pracowników i doktorantów związanych z kształceniem kadr oraz koszty praktyk studenckich;
  - 5) wydatki związane ze studencką i doktorancką działalnością samorządową i naukową wydziału;
  - 6) koszty pomniejszone o przychody jednostek ogólnouczelnianych świadczących usługi na rzecz wydziałów tj. Kolegia Licencjackie, Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych, Centrum Kultury Fizycznej i Biblioteki.
3. Koszty Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych oraz Centrum Kultury Fizycznej, o których mowa w § 26 ust. 2 pkt 6 zostaną przypisane

w koszty poszczególnych wydziałów, proporcjonalnie w stosunku do liczby studentów tych lat studiów, na których zgodnie z planem odbywają się zajęcia w Centrach, a koszty Biblioteki Głównej w stosunku do liczby studentów i nauczycieli akademickich poszczególnych wydziałów.

4. Wydział zobowiązany jest do przeznaczenia, co najmniej 2% środków będących w jego dyspozycji na remonty.

§ 27

1. Wydział pokrywa koszty działalności badawczej w szczególności z:
  - 1) dotacji na działalność statutową;
  - 2) dotacji celowych;
  - 3) środków Unii Europejskiej;
  - 4) przychodów z prac badawczych realizowanych na podstawie umów;
  - 5) innych przychodów działalności naukowej prowadzonej na zlecenia zewnętrzne.
2. Środki przeznaczone na finansowanie działalności badawczej wydziału, z wyłączeniem dotacji celowych, pomniejszone są o planowane narzuty kosztów pośrednich zatwierdzonych przez Rektora.

§ 28

1. Wydzielone w planie rzeczowo-finansowym oraz poprzedzającym go prowizorium wydziału środki dotyczące wyodrębnionych grup pozycji kosztowych, w szczególności takich jak: amortyzacja, materiały, energia, usługi obce, wynagrodzenia, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia na rzecz pracowników, podatki i opłaty, podróże służbowe, remonty oraz pozostałe koszty nie mogą przekraczać limitów ustalonych dla tego wydziału w planie sporządzonym dla poszczególnych rodzajów działalności, tj. działalność badawcza oraz działalność dydaktyczna – w podziale na studia stacjonarne, niestacjonarne i studia podyplomowe (z podziałem na kierunki) i inne.
2. Zwiększenie limitu wydatków wydziału w danym roku może nastąpić, jeśli wydział otrzyma dodatkowe środki finansowe w wysokości przekraczającej zaplanowany poziom przychodów, po potrąceniu z nich odpisu na fundusz centralny. Korekty limitu wydatków dokonuje niezwłocznie Senat na wniosek Rektora poprzedzony uzasadnionym wnioskiem dziekana, złożonym za pośrednictwem Kwestora.
3. Niezrealizowanie zaplanowanego poziomu przychodów wydziału w okresie objętym planem wymaga korekty planu rzeczowo-finansowego w obszarze kosztowym danego wydziału – proporcjonalnie do niezrealizowanych przychodów.
4. Niewykorzystane w danym roku obrotowym przez wydział środki finansowe stanowią wynik finansowy Uczelni tego roku.

§ 29

1. Rektor na wniosek dziekana, może udzielić pełnomocnictwa prodziekanom do dysponowania określoną częścią środków będących w dyspozycji dziekana, za wyjątkiem środków na wynagrodzenia i stypendia.
2. Bezpośredni nadzór nad czynnościami podejmowanymi w zakresie dysponowania środkami przez prodziekanów działających na podstawie pełnomocnictwa, o którym mowa w ust. 1, sprawuje dziekan.

§ 30

1. Dziekan w ramach przydzielonego limitu osobowego funduszu płac, uwzględniając zasady polityki kadrowo-płacowej Uczelni, prowadzi politykę płacową w stosunku do nauczycieli akademickich zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie.
2. Decyzje, o których mowa w ust. 1 wywołujące konieczność zmiany postanowień wynikających ze stosunku pracy nauczyciela akademickiego (aktu mianowania lub umowy o pracę), w tym zmiany wynagrodzenia zasadniczego wymagają uprzedniej zgody Rektora. Stosunek pracy z nauczycielem akademickim nawiązuje, zmienia i rozwiązuje Rektor.
3. Decyzje kadrowo-płacowe w stosunku do zatrudnionych na wydziale pracowników niebędących nauczycielami akademickimi podejmuje i wykonuje Kanclerz na wniosek lub po zasięgnięciu opinii dziekana.

Rozdział 11

Zasady gospodarki finansowej jednostek ogólnouczelnianych

§ 31

1. Jednostka ogólnouczelniana prowadzi gospodarkę finansową w oparciu o jej plan rzeczowo-finansowy i poprzedzające go prowizorium.
2. Przepisy § 23 ust. 3-10, § 28 ust. 1 – 3, § 29 i § 30 stosuje się odpowiednio.
3. Limity przeznaczone na finansowanie działalności naukowo-badawczej jednostki pomniejszone są o planowane narzuty kosztów pośrednich zatwierdzone przez Rektora.

Rozdział 12

Rozliczenia wewnętrzne

§ 32

1. Rozliczenie kosztów usług świadczonych pomiędzy wydziałami dokonuje się według stawek uzgodnionych między jednostkami.
2. Rozliczenie kosztów usług edukacyjnych świadczonych pomiędzy wydziałami dokonuje się według stawek uzgodnionych między jednostkami, a w przypadku braku uzgodnień według stawek minimalnych określonych w Zarządzeniu nr 37/2011 Rektora UMCS.
3. Rozliczenie kosztów usług świadczonych przez jednostki organizacyjne niebędące wydziałami, a nieujętych w planach tych jednostek na dany rok, na rzecz wydziałów i innych jednostek odbywa się na zasadach określonych w ust. 1 i 2.
4. Koszty usług, o których mowa w ust. 1-3 rozliczane są na zasadzie refundacji poniesionych kosztów.

Rozdział 13

Plany rzeczowo-finansowe

§ 33

Plan rzeczowo-finansowy na dany rok sporządza się w dwóch etapach:

- 1) etap prowizorium budżetowego, które powinno być zatwierdzone do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy. Prowizorium budżetowe obowiązuje do momentu uchwalenia planu rzeczowo-finansowego Uczelni na rok budżetowy;
- 2) etap rocznego planu rzeczowo-finansowego, który sporządzany jest w terminie dwóch miesięcy od daty otrzymania decyzji budżetowej o finansowaniu działalności na dany rok, nie później niż do dnia 30 czerwca danego roku.

§ 34

1. Ujęte w planie rzeczowo-finansowym i poprzedzającym go prowizorium przychody obejmują działalność dydaktyczną, badawczą oraz pozostałe przychody:
  - 1) przychody z działalności dydaktycznej w szczególności obejmują: dotację z budżetu państwa na działalność dydaktyczną (z wyłączeniem dotacji na bezzwrotną pomoc materialną dla studentów i doktorantów oraz dotacji na dofinansowanie lub finansowanie kosztów realizacji inwestycji), odpłatność za świadczone usługi edukacyjne na studiach stacjonarnych, studiach niestacjonarnych, studiach podyplomowych i innych formach kształcenia;
  - 2) pozostałe przychody w szczególności obejmują: sprzedaż składników własnego mienia oraz odpłatność za korzystanie z tych składników przez osoby trzecie;
  - 3) przychody z działalności badawczej w szczególności obejmują: środki na naukę otrzymane z budżetu państwa; odpłatność za świadczone usługi badawcze; środki pochodzące ze źródeł zagranicznych w zakresie działalności badawczej.
2. Ujęte w planie rzeczowo-finansowym koszty obejmują działalność dydaktyczną, badawczą oraz pozostałe koszty:
  - 1) do kosztów działalności dydaktycznej zalicza się w szczególności koszty związane z: procesem dydaktycznym na studiach stacjonarnych, studiach niestacjonarnych, studiach podyplomowych i innych formach kształcenia, kształceniem kadr naukowych, utrzymaniem Uczelni (w tym koszty remontów i amortyzacji);
  - 2) do pozostałych kosztów zalicza się w szczególności wartość sprzedanych towarów i materiałów dotyczących wyłącznie działalności operacyjnej;
  - 3) do kosztów działalności badawczej zalicza się koszty związane z prowadzeniem badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczeniem usług badawczych.
3. Przychody z dotacji budżetowych ujmowane są w planie rzeczowo-finansowym w wysokości ustalonej zgodnie z algorytmem określonym rozporządzeniem ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Na etapie sporządzania prowizorium budżetowego przychody z dotacji na działalność dydaktyczną ustala się na poziomie 95% dotacji z roku poprzedniego.
4. Zmiany poziomu przychodów, kosztów i funduszy w okresie objętym planem wymagają korekty planu rzeczowo-finansowego.
5. Plan rzeczowo-finansowy jednostki korzystającej z rezerwy będącej w dyspozycji Rektora wymaga korekty planu w obszarze kosztowym na koniec roku budżetowego.
6. W przypadku zaistnienia istotnych okoliczności, które nie zostały uwzględnione na etapie sporządzania prowizorium budżetowego lub zaistniały po uchwaleniu planu rzeczowo-finansowego przez Senat, Rektor na wniosek Kwestora określa termin i zakres korekty planu rzeczowo-finansowego, postępując zgodnie z procedurą właściwą dla uchwalenia tych zmian przez Senat.
7. Jednostki organizacyjne odpowiedzialne za poszczególne obszary działalności zobowiązane są do bezzwłocznego poinformowania Kwestora o zaistnieniu okolicznościach powodujących konieczność dokonania korekty. W oparciu o otrzymane informacje Kwestor przygotowuje dokumentację niezbędną do dokonania korekty planu i przedstawia Rektorowi wniosek, o którym mowa w ust. 6.
8. Wydatki mogą być ponoszone na cele i do wysokości przyjętej w planie rzeczowo-finansowym i poprzedzającym go prowizorium.
9. Wydatki powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów.

§ 35

1. Dysponenci środków określani w § 3 zobowiązani są do sporządzania planów rzeczowo-finansowych swoich jednostek, z rozbiciem planu na wewnętrzne jednostki organizacyjne.
2. Jednostki centralne sprawujące nadzór nad wykonaniem określonych obowiązków wynikających z przepisów wewnętrznych i zewnętrznych, winny sporządzić plan dla całej Uczelni, z zakresu, nad którym sprawują nadzór, z przypisaniem go do struktury organizacyjnej. Wykaz powyższych jednostek określa załącznik do niniejszego Zarządzenia.
3. Dysponenci środków oraz jednostki, o których mowa w ust. 2 wprowadzają plan do systemu oraz przekazują w określonej formie - do weryfikacji przez odpowiednie służby merytoryczne, w celu zbilansowania się Uczelni. Zakres merytoryczny, formę graficzną oraz wytyczne i terminy do sporządzenia prognozy oraz planu rzeczowo-finansowego określa załącznik do niniejszego zarządzenia – Instrukcje i wytyczne do sporządzania Planu Rzeczowo-Finansowego jednostek organizacyjnych UMCS.
4. Plan rzeczowo-finansowy jednostki ogólnouczelnianej zatwierdza odpowiednio Rektor, prorektor bądź Kanclerz nadzorujący działalność jednostki.
5. Plany rzeczowo-finansowe uczelnianych organów samorządu studentów i samorządu doktorantów są opiniowane odpowiednio przez prorektora właściwego ds. studenckich lub doktoranckich.
6. Senat może ustalić wewnętrzny algorytm podziału dotacji opierający się na założeniach algorytmu określonego rozporządzeniem ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego.

§ 36

1. Plan rzeczowo-finansowy Uniwersytetu przedkłada się przez Rektora do zatwierdzenia Senatowi w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania decyzji o wysokości dotacji budżetowych, na działalność dydaktyczną, pomoc materialną oraz na badania.
2. Senat dokonuje korekty planu rzeczowo-finansowego w przypadku zmiany decyzji o wysokości dotacji budżetowych bądź istotnych zmian mających wpływ na plan rzeczowo-finansowy.

Rozdział 14

Procedury ostrożnościowe i naprawcze

§ 37

1. Kierownicy jednostek organizacyjnych, w których nastąpiło, w ujęciu kwartalnym, przekroczenie limitu kosztów lub niewykonanie planowanego poziomu przychodów, zobowiązani są do złożenia w formie pisemnej wyjaśnień i planu naprawczego.
2. Wyjaśnienia oraz plany naprawcze przedkłada się Rektorowi za pośrednictwem-Kwestora do końca miesiąca następującego po kwartale, w którym nastąpiło przekroczenie limitu wydatków lub niewykonanie przychodów.
3. Kwestor przedkłada niezwłocznie opinię Rektorowi. Rektor informuje Senat o każdym przypadku wdrożenia planu naprawczego.
4. Plan naprawczy spełnia wymagania określone w § 23 ust. 4, 5 i 7.

§ 38

1. Wydział, którego wydatki przekroczą limit wydatków ustalony dla niego na dany rok w planie rzeczowo-finansowym uchwalonym przez Senat, otrzyma w kolejnym roku budżetowym do dyspozycji środki pomniejszone o wielkość przekroczenia, z uwzględnieniem otrzymanych przez wydział środków finansowych w wysokości przekraczającej zaplanowany poziom przychodów.

2. Wydział, o którym mowa w ust. 1 może podlegać w następnym roku budżetowym poniższym ograniczeniom:
  - 1) blokadzie etatowej, tj. brak zgody na zwiększenie zatrudnienia, a w przypadku awansów-utrzymanie wynagrodzeń na dotychczasowym poziomie, chyba, że wynikające z przepisów o wynagrodzeniach pracowników szkół wyższych minimalne stawki wynagrodzeń są wyższe od dotychczasowego poziomu ich wynagrodzenia;
  - 2) ograniczeniu zatrudnienia pracowników, dla których Uniwersytet nie jest pierwszym miejscem pracy oraz ograniczeniu dodatkowych zajęć, godzin nadliczbowych i ponadwymiarowych, zadań zleconych itp., dodatków do wynagrodzeń i dodatkowych premii;
  - 3) wstrzymaniu finansowania niektórych wydatków rzeczowych.
3. W stosunku do wydziału, który nie realizuje planu restrukturyzacji lub nie przedstawi sprawozdania, o którym mowa w § 23 ust. 7, Rektor może podjąć działania określone w ust. 2 oraz dodatkowo następujące działania:
  - 1) przejąć prowadzenie gospodarki finansowej jednostki organizacyjnej;
  - 2) ograniczyć samodzielność finansową jednostki organizacyjnej w inny sposób;
  - 3) podjąć decyzję o ograniczeniu zatrudnienia i likwidacji niektórych stanowisk pracy;
  - 4) przedstawić radzie wydziału wniosek o podjęcie uchwały o połączeniu z innym wydziałem.
4. Jeżeli plan rzeczowo-finansowy jednostki organizacyjnej przewiduje ujemny wynik finansowy lub jeżeli jednostka organizacyjna osiągnęła ujemny wynik finansowy w poprzednim roku, fundusz wynagrodzeń jednostki organizacyjnej w danym roku nie może przekroczyć sumy wynagrodzeń zasadniczych wraz z obligatoryjnymi składnikami wynagrodzeń z roku poprzedniego. Takie ograniczenie trwa do końca roku następującego po roku, w którym osiągnięto zrównoważony wynik finansowy jednostki organizacyjnej. W tym czasie jednostka organizacyjna nie może wypłacać żadnych wynagrodzeń dodatkowych, premii i nagród oraz wypłacać pracownikom jakichkolwiek wynagrodzeń z tytułu umów zlecenia, o dzieło i innych umów o świadczenie usług, z wyjątkiem wypłacanych recenzentom i promotorom w postępowaniu o nadanie stopni i tytułu naukowego oraz umów zawieranych z prowadzącymi zajęcia na studiach podyplomowych i kursach doszkalających.
5. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 4 nie dotyczy kosztów wynagrodzeń finansowanych w całości ze środków finansowych pozyskanych przez pracowników jednostki organizacyjnej w ramach projektów międzynarodowych lub krajowych realizowanych w ramach programów Unii Europejskiej lub innych projektów (w tym badawczych) finansowanych ze środków zewnętrznych.

§ 39

1. Przepisy § 38 ust. 1 i 2 zarządzenia stosuje się odpowiednio do wszystkich jednostek.
2. Nadzór nad przestrzeganiem ograniczeń, o których mowa w ust. 1 należy odpowiednio do kierowników jednostek ogólnouczeniowych oraz Kanclerza.

§ 40

1. Kwestor niezwłocznie informuje Rektora o:
  - 1) każdym przypadku naruszenia dyscypliny finansowej;
  - 2) niewykonaniu planu przychodów lub przekroczeniu limitu wydatków wydziału lub jednostki ogólnouczeniowej w poszczególnych kwartałach o więcej niż 10 %;
  - 3) innych sytuacjach stanowiących zagrożenie dla płynności finansowej wydziałów i jednostek ogólnouczeniowych i Uniwersytetu;

- 4) konieczność dokonania korekty planu rzeczowo-finansowego w związku z okolicznościami, o których mowa w § 28 ust. 2 i 3.
2. Odpowiednio dziekan lub kierownik jednostki ogólnouczelnianej niezwłocznie informuje Rektora o sytuacjach stanowiących zagrożenie dla realizacji przychodów wydziału lub jednostki ogólnouczelnianej, a także naruszeniu obowiązujących przepisów przez podległych pracowników.
3. W przypadku przekroczenia limitu środków finansowych określonych w planie rzeczowo-finansowym jednostki oraz w przypadkach, o których mowa w ust. 1 Rektor może cofnąć dysponentowi środków pełnomocnictwo do zaciągania zobowiązań w zakresie przydzielonych środków.

§ 41

W przypadku naruszenia dyscypliny finansów publicznych przez dysponentów środków będących pracownikami Rektor przekazuje sprawę rzecznikowi dyscypliny finansów publicznych – zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych* (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.).

§ 42

1. Dziekani i kierownicy innych jednostek prowadzący samodzielnie gospodarkę finansową otrzymują niezbędne wsparcie pracowników administracji o odpowiednich kwalifikacjach i wyposażeniu narzędziowym w przygotowaniu i realizacji decyzji związanych z przepisami niniejszego zarządzenia.
2. Kanclerz i Kwestor organizują służby administracyjne udzielające wsparcia, o którym mowa w ust. 1. Kwestor wskazuje imiennie pracowników Kwestury odpowiedzialnych za realizację tych zadań.

Rozdział 15

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 43

Traci moc obowiązującą zarządzenie Nr 47/2009 Rektora UMCS z dnia 21 lipca 2009 r. *w sprawie organizacji i zasad prowadzenia gospodarki finansowej Uniwersytetu*.

§ 44

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REKTOR

prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski